

sterne, man ønsker og maa ønske fra alle Sider, nødvendigvis — for at bruge et Udtryk, som har været anvendt i en anden Sammenhæng — skal være en i sig selv hvilende Lønningslov, det vil sige beroende paa, at Resultatet ikke maatte overskride de Beløb, som nu ere indbefattede under de kirkelige Midler. Jeg indser ikke, at der er nogen Nødvendighed for at begrænse Lønningsloven paa den Maade, at de nu til Raadighed staaende Midler nødvendigvis skulle slaa til. Det er i og for sig meget vanskeligt at tænke sig, at det skal slaa til samtidig med, at Præsteembedernes Tal, hvad der er meget heldigt og gavnligt for alle, som have Interesse for det kirkelige Livs Udfoldelse, forøges og er blevet forøget ganske betydeligt, og det er vanskeligt at tænke sig det, naar man paa den anden Side erindrer, at man nedsætter adskillige af disse Midlers reelle Værdi, saaledes som Tilfældet er paa Grund af den tvungne Tiendeafløsning. Jeg betragter det som en meget vanskelig Sag at holde en fornuftig og rimelig Lønningslov indenfor Grænserne af de paagældende Midler, men i alt Fald er der ingen Nødvendighed for, ingen grundlovmæssig Bestemmelse, som siger, at ud over dette maa man ikke komme med Hensyn til Præsternes Lønning, og derfor ser jeg heller ikke, at den Omstændighed, at Regeringen maatte indhente Oplysninger, før den kunde foreslaa en Lønningslov, om, hvor store de forhaandenværende kirkelige Midler var, kunde være en virkelig Hindring for at forelægge de paagældende Forslag. Det kunde i alt Fald overlades Rigsdagen, om den ikke vilde bevilge det mere, som behøvedes for at gennemføre en forsvarlig og rimelig Lønningslov.

Der er et andet Hensyn, som har gjort sig gældende, men som jeg ikke skal dvæle videre ved, det er Hensynet til, at en Lov om Afløsning af Offer og Accidenser maatte være vedtagen forinden. Jeg ser ikke nogen Nødvendighed for, at et saadant Forslag skulde være vedtaget forinden. I alt Fald har jeg ikke set, at det Lovforslag, som i Regeringens Bemærkninger til det foreliggende Lovforslag er bebudet, er fremkommet i denne Samling. Det forekommer mig saaledes,

at der ikke er givet afgørende Grunde for Nødvendigheden af den lange Udsættelse, som har fundet Sted, og jeg betragter dette som uheldigt og fastholder, at det er en stor Skuffelse for mange kirkelig-sindede, at vi ikke ere komne videre i Aarenes Løb. Jeg kunde derfor forstaa det Standpunkt, som nogle muligvis vilde indtage overfor det paagældende Lovforslag, at de straks vilde sige: Nu opgive vi Haabet om nogen Sinde at naa til en Kirkeforfatning ad den Vej, og saa er det lige saa godt, at vi heller ikke vedtage nogen Forlængelse af Menighedsraadsloven, vi komme saa ikke videre ad den i 1903 indslaaede Vej, og vi maa saa hellere straks standse. Vi have ingen Interesse af at bevare Menighedsraadene, naar de ikke gaa sammen med en virkelig Kirkeforfatningslov, og den sidste opgive vi Haabet om! Jeg tror imidlertid for mit Vedkommende, at det ikke vilde være rigtigt at gøre en saadan Betragtning gældende; det er jo i alt Fald ganske sikkert ikke den nuværende Regerings Standpunkt, at vi skulle opgive Tanken om en Forfatning. Af de Bemærkninger, hvormed Forslaget til Menighedsraadslovens Forlængelse er blevet fremsat, fremgaar det tydeligt, at det kun er et Tidsspørgsmaal, og at det slet ikke er Meningen nu at udskyde det til en uvis eller ubestemmelig Fremtid, det er kun i Øjeblikket, det ikke er heldigt, idet der er visse bestemte Ting, som man maatte skaffe Oplysning om først. Man kan altsaa efter disse Betragtninger vente, at Regeringen virkelig vil fremsætte de Forslag, som det kirkelige Udvalg har fremført, naar disse Oplysninger ere indhentede, og naar det rette Øjeblik efter Regeringens Opfattelse er kommet. Det forekommer mig at ville være uklogt, om de kirkelig-sindede vilde stille sig paa dette Standpunkt og sige: Nu ville vi slet ikke have med Menighedsraadene at gøre, vi opgive Haabet. Tværtimod, jeg mener, det er fornuftigt at fastholde Haabet, og at man derfor ogsaa bør gaa ind paa Tanken om Forlængelse af Menighedsraadene's Varighed, naar det kan ske paa en saadan Maade, at vi ikke samtidig med at fæstne Menighedsraadene for en vis, begrænset Tid opgive eller udskyde til en